

Dosarul nr. 2r-69/19

prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Sîngerei (jud. C. Cheptea)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Gorbuli împotriva Irinei Gorbuli cu privire la desfacerea căsătoriei

împotriva încheierii din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și restituit apelul declarat de către Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu ca tardiv

constată:

La 29 noiembrie 2016, Oleg Gorbuli a depus cerere de chemare împotriva Irinei Gorbuli cu privire la desfacerea căsătoriei.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 33, 35, 37 Codul familiei, a solicitat desfacerea căsătoriei dintre el și Irina Gorbuli, înregistrată la 24 ianuarie 1998 la Oficiul Stare Civilă Sîngerei cu nr. 4.

Prin hotărârea din 21 februarie 2017 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, a fost desfăcută căsătoria înregistrată la 24 ianuarie 1998, cu nr. 4 la Oficiul Stare Civilă Sîngerei între Oleg Gorbuli și Irina (Derevenco) Gorbuli.

A fost încasată taxa de stat la înregistrarea divorțului în folosul statului de la Oleg Gorbuli în mărime de 1000 % din unitatea convențională, Irina Gorbuli urmând a fi scutită de la achitarea taxei de stat.

La 28 noiembrie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 februarie 2017 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, prin care a solicitat repunerea cererii de apel în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului declarat de către Irina Gorbuli,

reprezentată de avocatul Tatiana Guțu și restituit apelul declarat de către Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu împotriva hotărârii din 21 februarie 2017 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei ca tardiv.

La 19 decembrie 2019, Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu a declarat recurs împotriva încheierii din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu soluționarea prin decizie repunerea în termen și punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

A menționat că de la data depunerii cererii de chemare în judecată de către Oleg Gorbuli, dânsa a fost plecată peste hotarele țării, unde s-a aflat de la data de 10 aprilie 2016 până la data de 1 august 2017, astfel nu a recepționat nicio citație pentru a se prezenta în ședința de judecată, mai mult că nu a recepționat nici dispozitivul hotărârii, iar despre faptul că a fost desfăcută căsătoria a aflat de la soțul său.

De la 20 august 2017 până la 28 aprilie 2018, de la 6 mai 2018 până la 30 iunie 2018 și începând cu 28 iulie 2018 până în prezent se află peste hotarele țării.

A remarcat că a convenit cu avocatul Tatiana Guțu de a încheia contractul de asistență juridică din data de 16 octombrie 2018 și de a semna mandatul avocatului, însă din considerentul că se afla peste hotarele țării, prin intermediul rudelor, contractul de asistență juridică și mandatul avocatului au fost expediate în adresa ei pentru a fi semnate.

Astfel, se atestă că dânsa a semnat contractul de asistență juridică și mandatul avocatului mult mai târziu decât data de 16 octombrie 2018 când au fost completate.

Ulterior, contractul de asistență juridică și mandatul avocatului au fost restituite în adresa avocatului Tatiana Guțu, care la 21 noiembrie 2018, a făcut cunoștință cu materialele cauzei, inclusiv și hotărârea contestată și după studierea dosarului, la 28 noiembrie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, a depus cererea de apel, solicitând repunerea în termenul de atac.

A obiectat că instanța de apel a restituit cererea de apel fără citarea părților, fiind astfel în imposibilitate de a se expune suplimentar la cele invocate în cererea de apel.

Potrivit răspunsului Agenției Servicii Publice Serviciu Stare Civilă nr. 10436 din 29 noiembrie 2018 se constată că Oleg Gorbuli nu a ridicat certificatul de divorț, circumstanță ce atestă că părțile de facto nu sunt divorțate, dânsa neavând de unde să cunoască cu certitudine despre existența unei hotărâri de desfacere a căsătoriei.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 decembrie 2018 împotriva încheierii din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului declarat de către Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu și restituit apelul declarat de către Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu împotriva hotărârii din 21 februarie 2017 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei ca tardiv (f. d. 45-46).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 111 alin. (1) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Iar alin. (3) al aceluiași articol, stipulează că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând aceste norme legale la caz, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Bălți sediul Sîngerei a fost emis și pronunțat la 21 februarie 2017, prin urmare, termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 23 martie 2017.

În speță, se constată însă că cererea de apel împotriva hotărârii din 21 februarie 2017 a Judecătorei Bălți sediul Sîngerei a fost depusă de Irina

Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu numai la 28 noiembrie 2018, prin urmare, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC (f. d. 32-33).

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 alin. (4) CPC, care prevede că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, corect a respins cererea Irinei Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu privind repunerea apelului în termen.

În acest sens se va reține ca întemeiată constatarea instanței de apel precum că, deși Irina Gorbuli nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță, lipsind și date care ar confirma și recepționarea dispozitivului hotărârii judecătorești, aceasta cunoștea despre existența hotărârii din 21 februarie 2017 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, încă din data de 16 octombrie 2018, când a fost eliberat de către ea pe numele avocatului Tatiana Guțu mandatul seria MA nr. 1026595, astfel, termenul de 30 zile prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, pentru depunerea cererii de apel expirând la 15 noiembrie 2018.

Or, Irina Gorbuli nu a prezentat instanței de judecată probe incontestabile în confirmarea argumentului că, deoarece dânsa se afla peste hotarele țării, contractul de asistență juridică și mandatul avocatului au fost semnate mult mai târziu decât data de 16 octombrie 2018 când a fost completat mandatul avocatului.

Mai cu seamă că recurenta nu a prezentat probe certe și pertinente care ar confirma aflarea ei, în acea perioadă, peste hotarele țării, fiind cert că copia filelor din pașaport cu ștampilele de intrare pe teritoriul țării și momentul părăsirii hotarelor Republicii Moldova, anexate la materialele cauzei, sunt selective, iar un certificat în acest sens eliberat de către Poliția de Frontieră a RM nu a fost prezentat.

În același timp, instanța de recurs va respinge și argumentul recurenteii precum că instanța de apel a restituit cererea de apel fără citarea părților, fiind astfel în imposibilitate de a se expune suplimentar la cele invocate în cererea de apel.

Și asta deoarece, prevederile art. 369 alin (1¹) CPC, în vigoare din 1 iunie 2018, acordă dreptul instanței de apel de a decide asupra restituirii cererii de apel, fără citarea participanților la proces.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea Irinei Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu privind repunerea apelului în termen, ca urmare și restituirea cererii de apel.

Se va menționa că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, or, jurisprudența constantă a CtEDO statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este

incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Ca consecință, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Irina Gorbuli, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu.

Se menține încheierea din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Gorbuli împotriva Irinei Gorbuli cu privire la desfacerea căsătoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu